

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 265812 21 Rev
Dana, 04.10.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Biljane Majkić Marinković, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Grad B., koga zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, protiv tužene A.G. iz B., sada lice nepoznatog boravišta, koju zastupa staralac za poseban slučaj D.R., advokat iz B., radi utvrđenja, vrijednost spora 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 265812 21 Gž od 11.05.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 04.10.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 265812 17 P od 28.12.2020. godine odbijen je tužbeni zahtjev za utvrđenje da je tužitelj vlasnik sa 1/1 dijela na nekretnini označenoj kao k.č. broj 664, zvana P., u naravi njiva treće klase, površine 998 m², koja je upisana u privremeni list nepokretnosti broj 323 k.o. P. 2, te da je ništav upis prava svojine u korist tužene na označenoj nekretnini, da je ništavo rješenje Uprave, Područna jedinica B., Komisije ... broj ... od 08.06.2017. godine, kojim je utvrđeno pravo svojine u korist tužene sa 1/1 dijela na označenoj nekretnini, kao i zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka. Obavezan je tužitelj da tuženoj naknadi troškove postupka u iznosu od 3.750,00 KM, a odbijen je preostali zahtjev za naknadu troškova postupka, koji predstavlja razliku između traženog i dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 265812 21 Gž od 11.05.2021. godine, povodom žalbe tužitelja i po službenoj dužnosti, prvostepena presuda, u dijelu kojim je odlučeno o tužbenom zahtjevu tužitelja za utvrđenje da je ništavo rješenje Komisije ... (u daljem tekstu: Komisija) broj ... od 08.06.2017. godine, je ukinuta i tužba tužitelja u ovom dijelu odbačena.

Žalba tužitelja je usvojena i ista presuda, u preostalom dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja i u dosuđujućem dijelu odluke o troškovima parničnog postupka, preinačena tako što je utvrđeno da je tužitelj Grad B. vlasnik sa 1/1 dijela na nekretnini označenoj kao k.č. broj 664, zv. P. u naravi njiva treće klase, površine 998 m², upisana u List nepokretnosti broj 323 k.o. P. 2 i da je ništav upis prava svojine tužene A.G. na označenoj nekretnini upisanoj u List nepokretnosti broj 323 k.o. P. 2, te je odbijen zahtjev tužene za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 3.750,00 KM.

Obavezana je tužena da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.300,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužena pobija drugostepenu presudu u dosuđujućem dijelu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda u osporenom dijelu preinači tako da se žalba tužitelja odbije i potvrdi prvostepena presuda.

U odgovoru na reviziju tužitelj predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je vlasnik sa 1/1 dijela na nekretnini označenoj kao k.č. broj 664 zvana P. upisanoj u privremeni list nepokretnosti broj 323 k.o. P., površine 928 m², da je ništav upis prava svojine u korist tužene i da je ništavo rješenje Komisije broj ... od 08.06.2017. godine.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je tužena upisana kao posjednik na parceli k.č. broj 664 u pl. broj 323 k.o. P. 2 sa 1/1 dijela; da je Uprava Područna jedinica B. (u daljem tekstu: Uprava), provela upravni postupak u kojem su stranke bili tužena i Pravobranilaštvo Republike Srpske; da je Komisija dana 08.06.2017. godine donijela rješenje kojim je utvrdila sadržaj nepokretnosti u privremenom listu nepokretnosti broj 323 k.o. P. 2 i prava na njima, utvrdila da se radi o zemljištu označenom kao k.č. broj 664, na kojem nema objekata, te utvrdila pravo svojine u korist tužene sa 1/1 dijela, te je na osnovu tog rješenja izvršena uknjižba tužene u privremeni list nepokretnosti broj 323 k.o. P. 2 kao vlasnika zemljišta; da iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke G.G. proizlazi da je parcela k.č. broj 664 zvana P. u naravi njiva treće klase, površine 998 m², upisana u list nepokretnosti broj 323 k.o. P. 2, ranije bila upisana u pl. broj 323 k.o. P. 2, kao posjed tužene sa 1/1 dijela počev od 1976. godine do postupka izlaganja na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja od 1969. godine, da predmetna parcela po starom premjeru odgovara parceli broj 2360/56 zvana B., u naravi livada, površine 988 m², upisana u zk. ul. broj 3316 SP P. 2, u vlasnički list B društvena svojina sa 1/1 dijela i C teretnom listu sa uknjiženim pravom korištenja neizgrađenog građevinskog zemljišta u korist Opštine B., da je DN-om broj ... od 13.10.1970. godine u A listu parcela uknjižena kao društvena svojina sa 1/1 dijela na osnovu rješenja za finansije N.O. Opštine B., da je DN-om broj ... od 23.01.1973. godine uknjiženo pravo korištenja neizgrađenog građevinskog zemljišta u A listu sa H.H. u korist Opštine B. sa 1/1 dijela i da je DN-om broj ... izvršeno cijepanje parcele broj 2360/3 površine 6.550 m² i tom prilikom je nastala parcela broj 2360/56 od 988 m².

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da nisu osnovani navodi tužbe da je tužitelj na osnovu odredbi članova 2. i 5. Zakona o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovine na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 70/06, u daljem tekstu: ZUPPRIJLS), po sili zakona stekao pravo raspolaganja na predmetnim nekretninama koje čini zemljište njiva-neizgrađeno građevinsko zemljište, pa slijedom toga da nije stekao pravo raspolaganja koje bi preraslo u pravo svojine na osnovu odredbe člana 324. člana Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/08, 58/09, 95/11, 60/15 i 109/19, u daljem tekstu: ZSP), odnosno da tužitelj po sili zakona nije stekao pravo svojine na predmetnim nekretninama, budući da iz odredbe člana 2. stav 1., člana 5. i člana 6. stav 1. ZUPPRIJLS, te odredbe člana 10. istog zakona proizlazi da do prelaska tj. prenosa prava raspolaganja na jedinicu lokalne samouprave ne dolazi ex lege, po sili zakona, već tek po zahtjevu načelnika jedinice lokalne samouprave za uknjižbu prava raspolaganja na konkretnim nekretninama, da se po zahtjevu vodi upravni postupak i da

po zahtjevu rješava sud kod kojeg se vode zemljišne knjige ili Uprava i po istom donosi rješenje, te da se ono u korist jedinica lokalne samouprave knjiži po službenoj dužnosti samo u taksativno pobrojanim slučajevima u odredbi člana 6. stav 1. navedenog zakona, a sporne nekretnine su u naravi njiva-livada, treće klase, neizgrađeno građevinsko zemljište, pa ne ispunjavaju uslove iz člana 5. i 6. citiranog zakona. Prvostepeni sud je zaključio i da do prenosa prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja u pravo svojine ne dolazi po sili zakona, već po zahtjevu i samo u određenim slučajevima po službenoj dužnosti koji se podnose organu uprave nadležnom za imovinsko pravne poslove, da se po zahtjevu vodi postupak i donosi rješenje o pretvaranju prava iz člana 324. i 325. ZSP, pa budući da nije došlo do prenosa prava korištenja sa prednika tužitelja Opštine B. tj. sticanja prava raspolaganja uknjižbom u korist te jedinice lokalne samouprave, odbio je tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv prvostepene odluke, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja, ali ne i pravne zaključke prvostepenog suda, pa je žalbu usvojio i preinačio prvostepenu presudu kao u izreci osporene odluke, uz obrazloženje da tužena u toku postupka nije dokazala da je stekla pravo vanknjižne svojine na predmetnim nepokretnostima po bilo kojem pravnom osnovu i nije oborila zakonsku pretpostavku da licu koje je u zemljišnoj knjizi upisano kao vlasnik nepokretnosti (tužitelj) to pravo ne pripada.

Drugostepena presuda, u osporenom dosuđujućem dijelu, je pravilna i na zakonu zasnovana.

Tužitelj je ovaj spor pokrenuo nakon donošenja pobijanog rješenja Komisije na osnovu odredbe člana 87. stav 3. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 6/12, 110/16 i 62/18, u daljem tekstu: ZPK). Prema odredbama ZPK, u slučaju spora o pravu na nepokretnostima koje su predmet izlaganja pred Komisijom, može se pokrenuti spor kod nadležnog suda, u čijoj nadležnosti je da sudi o pravu svojine na nepokretnostima.

Imajući u vidu zakonom propisani osnov za utvrđivanje prava na predmetnom zemljištu u postupku izlaganja nepokretnosti na javni uvid - u korist tužene, na tužitelju (koji je nezadovoljan rješenjem Komisije), je teret dokazivanja prava svojine na toj nepokretnosti, a na tuženoj je teret dokazivanja jačeg prava (po nekom od pravnih osnova).

U konkretnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da je tužitelj dokazao osnov za upis svoga prava svojine na predmetnoj nepokretnosti u zemljišnoj knjizi budući da je DN-om broj ... od 13.10.1970. godine u A listu sporna parcela uknjižena kao društvena svojina sa 1/1 dijela na osnovu rješenja za finansije N.O. Opštine B. Nasuprot tome, tužena nije dokazala da postoji neki od pravnih osnova za upis njenoga prava svojine na tim nekretninama budući da je kao njihov posjednik upisana, počev od 1976. godine do postupka izlaganja, na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja od 1969. godine.

Kod takvog stanja stvari neosnovan je revizioni prigovor da je osporena presuda donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava iz relevantnih odredbi ZPK i ZSP.

Imajući u vidu naprijed navedeno neutemeljeni su svi revizioni prigovori da je prilikom donošenja osporene odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva materijalno pravo pogrešno

primijenjeno, pa ni ostali navodi revizije nisu od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Neargumentovan je i paušalan i revizioni prigovor da je pobijana presuda zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka iz odredbi članova 7. i 8. ZPP, jer to ne proizlazi iz njenog sadržaja.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248., u vezi sa članom 456. a) ZPP, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić